

Lovforslag nr. L 127. Fremsat den 21. januar 2004 af socialministeren (Henriette Kjær)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Ændring i reglerne om udbud og frit valg og revision af reglerne om klageråd)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 764 af 26. august 2003, som ændret ved § 3 i lov nr. 1165 af 19. december 2003 og § 2 i lov nr. 1168 af 19. december 2003, foretages følgende ændringer:

1. § 75 e, 2. pkt., affattes således:

»Socialministeren fastsætter nærmere regler

herom, herunder om, under hvilke betingelser de i 1. pkt. nævnte bestemmelser kan fraviges.«

2. I § 149 ændres »folketingsåret 2003-2004« til: »folketingsåret 2004-2005«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Med dette lovforslag ønsker regeringen at justere de krav, der stilles til de kommuner, der ønsker at bruge udbudsmodellen i reglerne om frit leverandørvalg i hjemmeplejen. Dette foreslås gennemført via en ændring af bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 75 e, der danner grundlaget for udbudsmodellen.

Endvidere ønsker regeringen med dette lovforslag at udsætte den frist, der i servicelovens § 149 er fastsat for revision af reglerne om klageråd, til folketingsåret 2004-05.

De enkelte elementer i lovforslaget

Krav til kommuner der ønsker at bruge frit-valgs-reglernes udbudsmodel

Frit-valgs-reglerne blev udformet for at tjene et dobbelt formål: Dels for at skabe valgmulighed for borgerne, dels for at skabe konkurrence om levering af ydelserne i hjemmeplejen.

Kommunalbestyrelsen kan vælge at skabe valgfrihed og konkurrence enten via en godkendelsesmodel eller via en udbudsmodel. Godkendelsesmodellen, der indebærer, at alle leverandører, der lever op til kommunens kvalitets- og priskrav skal godkendes, er beskrevet direkte i servicelovens bestemmelser.

Udbudsmodellen fastsætter regler for kommuner, der ønsker at kombinere valgfrihed og priskonkurrence, samtidig med at antallet af godkendte leverandører begrænses. Rammerne for udbudsmodellen blev fastlagt under de politiske forhandlinger, der fandt sted efter frit-valgs-lovens fremsættelse. Udbudsmodellen er derfor ikke beskrevet direkte i servicelovens bestemmelser, men udformet i bekendtgørelsesform, med hjemmel i en bemyndigelsesbestemmelse, der blev præsenteret i et ændringsforslag under udvalgsbehandlingen af frit-valgs-loven.

Siden lovens ikrafttræden har det vist sig, at tre af de krav, der stilles i udbudsmodellen, i praksis har virket som barrierer for de kommuner, der via en udbudsforretning ønsker at kombinere hensynet til valgfrihed med hensynet til priskonkurrence. På baggrund af den

foreslåede ændring i bemyndigelsesbestemmelsen foreslås følgende tre krav, der i bekendtgørelsen stiles i forbindelse med udbudsmodellen, ophævet:

- Kravet om, at der efter et udbud skal indgås kontrakt med mindst fem leverandører af madservice, vil blive ophævet, og der vil i stedet blive stillet krav om, at der efter et udbud af madservice skal indgås kontrakt med mindst to leverandører af madservice.
- Kravet om, at der efter et udbud højst må indgås to-årige kontrakter, vil blive ophævet.
- Kravet om, at levering af ydelserne i plejehjem og lignende plejeboligheder m.v. skal med i udbudet, hvis den personlige pleje bringes i udbud, vil blive ophævet.

Revision af reglerne om klageråd

Af lov om social service § 149 fremgår, at der i folketingsåret 2003-2004 skal fremsættes forslag til revision af reglerne om klageråd, jf. lov om social service § 75 g og § 81.

Der henvises til forarbejderne til lov nr. 114 af 20. december 1995 om lov om ændring af lov om social bistand og lov om social pension (indførelse af ældre-råd og klageråd på hjemmehjælpsområdet m.v.).

Med indførelsen af klagerådene i 1996 blev det for første gang muligt at klage over afgørelser om hjemmehjælp. Klagerådene skal drøfte, vurdere og videreformidle klager over afgørelser på hjemmehjælpsområdet, og de skal følge udviklingen på området og medvirke til, at hjemmehjælpsopgaver i praksis udføres i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens målsætninger på området. Alle klager vedrørende personlig og praktisk hjælp m.v. skal forelægges klagerådene, der skal vurdere klagerne, men som ikke har mulighed for at ændre kommunens afgørelse. Klagerådet kan derimod udtale sin kritik og komme med forslag om ændringer både generelt og i konkrete sager. Kommunalbestyrelsen skal herefter tage stilling til klagerådets indstilling, inden klageren får besked om, hvorvidt afgørelsen ændres.

Ved lov nr. 399 af 6. juni 2002 om frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp m.v. blev revisionen af reglerne om klageråd udskudt til folketingsåret 2003-2004 med henblik på at afvente resultatet af regeringens regelforenklingsprogram.

Det foreslås, at revisionen af reglerne om klageråd udskydes til folketingsåret 2004-2005.

Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Forslaget skønnes ikke at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Forslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget skønnes ikke at medføre administrative konsekvenser for det offentlige.

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes ikke at medføre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes ikke at medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Miljømæssige konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes ikke at medføre miljømæssige konsekvenser for erhvervslivet.

Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Ligestillingsmæssige konsekvenser

Ingen.

Høring

Lovforslaget er sendt i høring hos: Det Centrale Handicapråd, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Landsforeningen Ældre Sagen, Ældremobiliseringen, Alzheimerforeningen, Pårørendegruppen for Svage Ældre, De Samvirkende Invalideorganisationer, Forbundet af Offentlige Ansatte, Dansk Sygeplejeråd, Det Kommunale Kartel, Omsorgsorganisationernes Samråd, Organisationen af Selvejende Institutioner, Sammenslutningen af Ældreråd i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Arbejdsgiverforeningen for Handel, Transport og Service, Dansk Handel og Service, Fællesforeningen for Hjemmeservice, Justitsministeriet, Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Konkurrencestyrelsen, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Den Sociale Ankestyrelse, Den Sociale Sikringsstyrelse og Styrelsen for Social Service.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Formålet med lovforslaget er at gennemføre en ændring af socialministerens bemyndigelse, for derigennem at skabe grundlag for tre konkrete ændringer i de krav, der stilles til de kommunale myndigheder, der

ønsker at bruge udbudsmodellen til at skabe valgfrihed i hjemmeplejen. De tre krav, der ønskes ophævet, fremgår dels af bemærkningerne til bemyndigelsesbestemmelsen i det ændringsforslag, socialministeren fremsendte til Folketingets Socialudvalg den 15. maj 2002, dels af bekendtgørelse nr. 837 af 9. oktober 2002. Da de tre krav, der ønskes ophævet i bekendtgø-

relsen, er nævnt eksplicit i bemærkningerne til den oprindelige bemyndigelsesbestemmelse, er det nødvendigt at gennemføre den foreslåede præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen, hvis kravene i bekendtgørelsen skal ændres. Der henvises i øvrigt til de almindelige bestemmelser.

En udsættelse af revisionen vil give mulighed for at inddrage opfølgningen på - herunder vurderingen af - de forskellige tilbagemeldinger, kommunerne er fremkommet med som svar på indenrigs- og sundhedsministerens »frihedsbrev«. En række kommuner har haft bemærkninger til - og er fremkommet med forslag til - klagerådernes rolle.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 75 e, 2. pkt.
Socialministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 149. Forslag om revision af § 75 g og § 81, stk. 2, fremsættes for Folketinget senest i folketingsåret 2003-2004.

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 764 af 26. august 2003, som ændret ved § 3 i lov nr. 1165 af 19. december 2003 og § 2 i lov nr. 1168 af 19. december 2003, foretages følgende ændringer:

1. *§ 75 e, 2. pkt.* affattes således:
» Socialministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder om, under hvilke betingelser de i 1. pkt. nævnte bestemmelser kan fraviges.«
2. I *§ 149* ændres »folketingsåret 2003-2004« til: »folketingsåret 2004-2005«.

Til lovforslag nr. L 127. Skriftlig fremsættelse (21. januar 2004)

Socialministeren (Henriette Kjær):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service (Ændring i reglerne om udbud og frit valg og revision af reglerne om klageråd)
(Lovforslag nr. L 127).

Lovforslaget er dels et led i udmøntningen af aftalen om kommunernes økonomi for 2004, dels en udmøntning af den forpligtelse, regeringen i medfør af servicelovens § 149 har til i indeværende år at revidere reglerne om klageråd.

Lovforslaget har følgende to elementer:

1. Det foreslås, at bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 75 ændres, så tre af de krav, der i dag stilles i frit-valgs-reglernes udbudsmodel, kan ophæves.
2. Det foreslås, at revisionen af reglerne om klageråd udskydes til folketingsåret 2004/05.

Ad 1: Formålet med lovforslagets første del er at skabe hjemmel til ophævelse af tre af de konkrete krav, der i dag stilles til kommuner, der ønsker at bruge udbudsmodellen til at skabe valgfrihed mellem forskellige leverandører i hjem-

meplejen. De tre krav, der ønskes ophævet er følgende:

- Kravet om, at der efter et udbud skal indgås kontrakt med mindst fem leverandører af madservice, foreslås ophævet. Der vil i stedet blive stillet krav om, at der efter et udbud af madservice skal indgås kontrakt med mindst to leverandører af madservice
- Kravet om, at der efter et udbud højst må indgås toårige kontrakter foreslås ophævet
- Kravet om, at levering af ydelserne i plejehjem og lignende plejeboligheder m.v. skal med i udbuddet, hvis den personlige pleje bringes i udbud, foreslås ophævet.

Ad 2: Formålet med lovforslagets anden del er at udsætte revisionen af reglerne om klageråd yderligere et år, til folketingsåret 2004/05, så revisionen kan inddrage opfølgningen på de forskellige tilbagemeldinger, kommunerne er fremkommet med som svar på indenrigs- og sundhedsministerens »frihedsbrev«.

Lovforslaget er forhandlet med de kommunale parter, og skønnes ikke at medføre merudgifter for det offentlige eller for erhvervslivet.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.